

O demencji

ARKUSZ INFORMACYJNY ZE SZWEDZKIEGO CENTRUM DEMENCJI

Demenssjukdomar • faktablad på polska

Różne rodzaje demencji

Demencja – zwana również zaburzeniami poznawczymi – utrudnia myślenie, planowanie i komunikowanie się. Jest to spowodowane różnymi rodzajami uszkodzeń mózgu. Objawy często nasilają się stopniowo i sprawiają, że wykonywanie codziennych czynności bez odpowiedniej pomocy staje się coraz trudniejsze.

Nie jest naturalną częścią procesu starzenia się

Objawy demencji długo uważano za nieuniknioną konsekwencję starości. Obecnie wiemy, że blisko 100 różnych schorzeń może prowadzić do demencji. Nie jest ona naturalną częścią starzenia się, ale występuje znacznie częściej w starszym wieku. Spośród prawie 150 000 osób cierpiących na demencję w Szwecji, zdecydowana większość ma powyżej 75 lat.

Rodzaje demencji

Choroba Alzheimer'a jest najczęstszym rodzajem demencji i stanowi 60–70% wszystkich przypadków. Drugim najczęstszym typem jest otępienie naczyniowe, zwane również naczyniowym zaburzeniem neurokognitywnym. Często występuje razem z chorobą Alzheimer'a, co zwykle określa się mianem demencji mieszanej.

Inne rodzaje demencji obejmują demencję z ciałami Lewy'ego, demencję czołowo-skroniową oraz demencję związaną z chorobą Parkinsona. Nadużywanie alkoholu i guzy mózgu mogą również powodować objawy demencji.

Często zaczyna się od zapomnienia

Wczesne objawy demencji często obejmują zapomnienie i zwiększone problemy ze znalezieniem drogi poza swoim lokalnym obszarem. Sprawy, które wcześniej nie stanowiły problemów z załatwianiem, stają się trudne do zaplanowania i wykonania. Pogarsza się także mowa, ponieważ coraz częściej pojawiają się trudności

ze znalezieniem właściwych słów. Drażliwość, depresja i zmiany osobowości również mogą być częścią choroby. Objawy różnią się w zależności od rodzaju demencji i uszkodzeń.

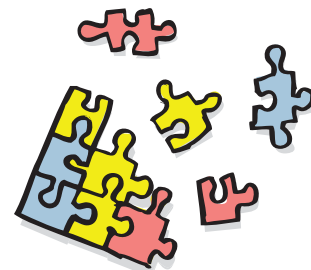
Od łagodnej do ciężkiej demencji

Demencja ma często długotrwały przebieg, który rozciąga się przez wiele lat.

Choroba rozwija się stopniowo, w miarę pojawiania się nowych objawów i utraty umiejętności.

Pacjent ostatecznie potrzebuje coraz większej pomocy i wsparcia w radzeniu sobie z codziennym życiem.

Postęp choroby jest zwykle podzielony na trzy fazy: łagodną, umiarkowaną i ciężką demencję.

Wczesna diagnoza jest kluczowa

W razie podejrzenia demencji należy niezwłocznie skontaktować się z lekarzem. Badanie należy rozpocząć niezwłocznie, aby szybko otrzymać właściwą diagnozę, pomoc i leczenie. Badanie obejmuje szereg różnych testów i badań.

Istnieje kilka schorzeń, które mogą powodować objawy podobne do demencji i które mogą być wyleczone. W przypadku rozpoznania demencji, leki mogą w niektórych sytuacjach złagodzić objawy. Pomoce, urządzenia wspomagające i wiele innych interwencji może ułatwić codzienne życie.

Planowanie przyszłości

Ważne jest również uzyskanie przyczyn objawów, zarówno dla osoby dotkniętej chorobą, jak i dla jej bliskich. Wiedza na temat choroby ułatwia planowanie dobrego i wartościowego życia. Często warto dzielić się doświadczeniami z osobami w podobnej sytuacji.

© Svenskt Demenscentrum

Więcej informacji i arkusze informacyjne w języku polskim są dostępne na stronie internetowej Svenskt Demenscentrum: www.demenscentrum.se/pl

Svenskt Demenscentrum

Svenskt Demenscentrum, Sveavägen 155, 113 46 Stockholm, (08) 690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se

Demenssjukdomar

FAKTABLAD FRÅN SVENSKT DEMENSCENTRUM

Flera olika demenssjukdomar

Demenssjukdomar, eller kognitiva sjukdomar som de också kallas, gör det svårare att tänka, planera och kommunicera. Det beror på olika typer av skador i hjärnan. Symtomen kommer ofta smygande och gör det allt svårare att klara sina vardagliga aktiviteter utan hjälp.

Inget naturligt åldrande

Demenssymtom betraktades länge som en oundviklig följd av ålderdomen. Numera vet vi att närmare 100 olika sjukdomstillstånd kan leda till demens. Det är inget naturligt åldrande, däremot är det betydligt vanligare i hög ålder. Av de närmare 150 000 personer som har en demenssjukdom i Sverige är de allra flesta äldre än 75 år.

Exempel på demenssjukdomar

Alzheimers sjukdom är den vanligaste demenssjukdomen och står för 60–70 procent av samtliga fall. Näst vanligast är vaskulär demens, även kallad blodkärlsdemens. Den förekommer ofta samtidigt med Alzheimers sjukdom, då brukar man tala om blanddemens.

Andra demenssjukdomar är Lewykroppsdemens, frontotemporal demens och Parkinsons sjukdom med demens. Även alkoholmissbruk och hjärntumörer kan ge demenssymtom.

Börjar ofta med glömska

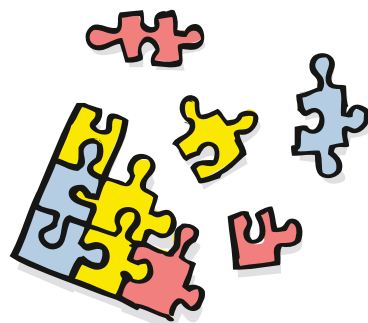
Tidiga tecken på demens är vanligen glömska och ökade besvär med att hitta utanför sin närmiljö. Saker som man tidigare klarade av blir svåra att planera och utföra. Språket drabbas av att man allt oftare får problem att hitta rätt ord.

Även irritation, nedstämdhet och personlighetsförändringar kan höra till sjukdomsbilden. Symtomen varierar beroende på typ av sjukdom och skada.

Från mild till svår demenssjukdom

Demenssjukdomen har ofta ett utdraget förlopp över många år. Sjukdomen utvecklas gradvis, nya symtom tillkommer och förmågor går förlorade. Efterhand behöver den sjuke allt mer hjälp och stöd för att klara sin vardag.

Sjukdomsförloppet brukar delas in i tre faser: mild, medelsvår och svår demenssjukdom.

Tidig diagnos viktig

Tveka inte att kontakta en läkare vid misstanke om demenssjukdom. En utredning bör snarast påbörjas för att i god tid få rätt diagnos, hjälp och behandling. Utredningen omfattar en rad olika tester och undersökningar.

Det finns flera sjukdomstillstånd som kan ge demensliknande symtom och som går att bota. Om en demenssjukdom diagnosticeras kan läkemedel i vissa fall lindra symtomen. Hjälpmedel och en rad andra insatser kan underlätta vardagen.

Planera för framtiden

Det är också viktigt, både för den som är sjuk och för de anhöriga, att få en förklaring till symtomen. Kunskap om sjukdomen gör det lättare att planera för ett bra och meningsfullt liv. Att dela erfarenheter med personer i liknande situation upplevs ofta som värdefullt.

2025 • Svenskt Demenscentrum ©

Fler faktablad på olika språk kan skrivas ut från Svenskt Demenscentrums webbplats:
www.demenscentrum.se/Faktablad

Svenskt Demenscentrum

Svenskt Demenscentrum, Sveavägen 155, 113 46 Stockholm, 08 - 690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se